

Lovforslag. Derfor har jeg ikke næret Betæneligheder ved paa dette ene Punkt at foreslaa Valgretten udvidet til at omfatte en ny Kreds eller rettere til at drage Konsekvensen af de gældende Betingelser for den kommunale Valgret.

Jeg har ønsket nu, da vi staa over for de foreliggende Ændringsforslag, at erindre om, at saaledes er det af mig forelagte Forslags Forhold til de nu gældende Regler for Tildeling af kommunal Valgret. Og det kan jo ikke overses, at de to Ændringsforslag hver for sig hver paa sit Omraade væsentlig fravige de gældende Regler og etablere betydelige Undtagelser fra disse. For det første af Ændringsforslagenes Vedkommende, der angaa Valgret til Tyende, viser dette, at det etablerer Undtagelser fra de nu gældende Bestemmelser, sig jo allerede tydeligt og bogstaveligt deri, at hele Ændringsforslaget lyder saaledes: „Litra „a)“ udgaar“. Thi dette siger jo, at den under Litra a) anførte Betingelse for Valgret, den først anførte i de kommunale Love og den først anførte i Grundloven, her foreslaas ophævet, foreslaas frafaldet for den kommunale Valgrets Vedkommende. Paa den anden Side maa det jo erkendes, at de paagældende, der falde ind under den nu bestaaende Undtagelse, i øvrigt skulle og ogsaa kunne opfylde alle de nu gældende Betingelser, at være fuldmyndige, fuldt raadige orer deres Eje og selvfølgelig ogsaa at være Skatteydere til Kommunen. Kun den direkte Undtagelse, som Grundloven og derefter de kommunale Valglove have fastsat for denne Klasse, har hidtil udelukket saadanne Skatteydere fra at have kommunal Valgret. Grundloven har ved Siden af Kravet om økonomisk Selvstændighed stillet Krav om i hvert Fald en vis personlig Uafhængighed og udtrykte dette ved Kravet om ikke at være i personlig Tjenesteforhold, idet Grundloven dog samtidig atter har ophævet dette Krav for alle deres Vedkommende, der have egen Husstand. I det hele — det indrømmer jeg fuldt ud — kan der fremføres og er der fremført mange gode Argumenter for, at det Tyende, eller for ikke at bruge denne Intetkønsform, den Mand eller Kvinde, der staa i personligt Tjenesteforhold, men er fuldmyndig og er Skatteyder til Kommunen, faar den samme Valgret til Kommunen som enhver anden. Men jeg vil erindre om, at Forslaget herom altsaa skærer ind, skærer ret dybt ind i de bestaaende Regler for Valgret og indfører en Forskel i de Betingelser, der ere gæl-

dende for den kommunale Valgret, og dem, der ere gældende ifølge Grundlovens Regler for den politiske Valgret.

Det samme finder Sted med Hensyn til Forslaget under Nr. 4 om gifte Kvinders Valgret. Ogsaa for disses Vedkommende maa jo et Litra falde bort, nemlig Litra c), Kravet om økonomisk Selvstændighed, om fuld Raadighed over sit eget. Men Frafald af den under Litra c) opstillede Betingelse, der jo som den foranævnte er hentet fra Grundloven, er endda ikke tilstrækkelig til at gøre den gifte Kvinde, der ikke mulig gennem Ægtepagt har Særeje, til kommunal Vælger. De kommunale Valgloves særlige Krav, at vedkommende skal være kommunal Skatteyder, er vedblivende ikke opfyldt. Der maa derfor endnu en Undtagelsesbestemmelse til, og Forslaget formulerer jo denne Undtagelsesbestemmelse saaledes, at naar Manden har betalt Skat til Kommunen, saa skulle de begge, baade Mand og Hustru, betragtes som Skatteydere. Hvor mange ny Vælgere der her vil blive Tale om, kan jo ikke med Sikkerhed siges. Der har jo slet ikke, da der ikke har fundet Udvalgsbehandling Sted, været Lejlighed til nøjere at undersøge disse Forhold. Naturligvis, i Hundredetusinder maa de tælles. Efter Statistisk Bureaus sidste Bearbejdelse af den sidste almindelige Folketælling havde 553,076 Mænd Valgret til de kommunale Raad. Valgret til Menighedsraadene havde 617,837 Kvinder. Men det er jo givet, at ikke alle disse, der have Valgret til Menighedsraadene, hvor der kun kræves Opnaaelse af de 25 Aar, ville opfylde de Betingelser, der stilles til Valgret til de kommunale Raad. Tallet vil vel komme til at ligge mellem 400,000 og 500,000.

Dette har jeg troet burde siges, for Ministeriets Forslag nu gaar til det andet Ting med disse to Ændringer, at det er meget væsentlige Tilføjelser, der her gives det, Tilføjelser, der, i Modsætning til det oprindelige Forslag, forandre hele Fundamentet for den kommunale Valgret. Forslaget møder nu, naar disse to Ændringer ere vedtagne — det er uomtvisteligt — med to ny store og principielle Spørgsmaal. Vi kunne allesammen have — og sikkert har det store Flertal i dette høje Ting det — den størst mulige Sympati for disse Spørgsmaal, men vi bør sikkert ogsaa samtidig stille det klart for os selv, at lette Sagens Gang i det andet Ting, det gør Optagelsen af disse to Spørgsmaal sikkert ikke. Der kan maaske være en